

Ko uporabimo besedno zvezo slovenski vojaški gorniki, moramo ob tem pomisliti tudi na vse, kar je povezano z njimi, na njihovo usposobljenost, zgodovino in bodoči razvoj teh zelo posebnih pripadnikov Slovenske vojske. Jedro današnjih sil za bojevanje v gorskem svetu v Sloveniji predstavlja 132. gorski polk, ki v okviru 1. brigade deluje v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli. V gorskih četah, ki sta jim v podporo poveljniško-logistična četa in enota vojašnice, v polku skrbijo za usposobljenost svojih vojakov in vojakov, ki pa jim ne moremo reči le vojak. To ne bi bilo pravično, saj je večina pripadnic in pripadnikov polka morala opraviti več specialističnih usposabljanj, da so pridobili pristojnosti, da o njih govorimo kot o vojakih gornikih. Za oblikovanje sodobnega vojaškega gornika je nujen razvoj, v katerega so neposredno

ODITI V GORE JE KOT VRAČATI SE DOMOV

Vedno je vse dlje, više in težje, kot je videti. Kot prenekatere stvari v življenju. Če spremeniš svoj pristop oziroma pogled na stvari, si boš ustvaril pogoje za uspeh. Slovenski vojaški gorniki na svet okoli sebe gledamo pravilno, zato smo uspešni.

Besedilo: višji štabni vodnik Izток Racman

ali posredno vključene organizacije, kot so Združenje vojaških gornikov Slovenije, Gorska šola in Natov center odličnosti za gorsko bojevanje.

Našteti združujejo znanje in izkušnje preteklosti za oblikovanje vojaškega gornika sedanjosti, ki je že danes v smeri svojega nadaljnjega strokovnega oblikovanja zazrt v prihodnost. ■

Svoje besede o vojaškem gorništvu bom začel z mislijo o gorah. Z mislijo o pogledu na goro kot nekaj, kar prenese v naša življenja pomeni izziv. Gore so kot naši vsakdanji izzivi v življenju. Pri soočenju z njimi imamo več možnosti. Lahko jih obidem. Lahko se pretvarjamo, da jih ni, se obrnemo in gremo tja, od koder smo prišli. Lahko od sebe zahtevamo, da se soočimo z njimi, da v njihovo reševanje pritegnemo tudi druge in jih z izkušnjami, znanjem ter voljo tudi premagamo.

V 132. gorskem polku (132. GORP) kot edini zmogljivosti Slovenske vojske, povezani z gorskim bojevanjem, gora in izzivov ne bomo obšli. Slovenska vojska od nas pričakuje, da gremo po poti, ki nam jo je začrtala. Na njej so tako gore kot izzivi. Z njimi se spoprijemamo in jih uspešno premagujemo.

Na naši poti uresničujemo načrtovane zmogljivosti, ki jih od nas pričakuje SV, in ob tem uspešno prek civilno-vojaškega sodelovanja podpiramo in pomagamo na vseh večjih športnih tekmovanjih. Smo organizatorji šahovskega prvenstva SV, letos smo nosilna enota za izvedbo strelske lige SV in vsako leto organizatorji teka v spomin na našega

OPREMLJENI S TRADICIJO IN ZAZRTI V PRIHODNOST

Vedno je vse dlje, više in težje, kot je videti. Kot prenekatere stvari v življenju. Če spremeniš svoj pristop oziroma pogled na stvari, si boš ustvaril pogoje za uspeh. Slovenski vojaški gorniki na svet okoli sebe gledamo pravilno, zato smo uspešni.

Besedilo: podpolkovnik Robert Klinar, poveljnik 132. GORP

umrlega pripadnika Boštjana Kekca. Tako kot drugi pripadniki SV sodelujemo tudi v mednarodnih operacijah in na misijah. Da bi poenotili standarde, izvajamo vstopno usposabljanje za pridobitev sive barete in usposabljanje inštruktorjev temeljnih specialističnih gorniških veščin, ob tem pa še vedno ostajajo najpomembnejši temeljni elementi gorskega in zimskega bojevanja, torej gibanje, preživetje in bojevanje. Kljub

izjemnemu tehnološkemu napredku je vojak v gorah in pogojih zimskega bojevanja še vedno pod izjemnim vplivom svoje teže, terena ter vremena in s tem zavedanjem ga moramo tudi usposablјati.

Ne morem in ne želim pozabiti tudi na pomembno obdobje ob koncu preteklega leta, ko smo morali prenoviti koncept logistične podpore zaradi ustanavljanja Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah.

Tako je pod vodstvo polka prišel še en objekt, z njim pa velika odgovornost, ki jo je prevzela združena enota vojašnice 132. GORP. Številni dogodki zadnjega leta so kot odprtje novega, obetavnega poglavja prenove in napredka v vojaškem gorništvu. S sodelavci napredek dosegamo s tremi tesno povezanimi entitetami, in sicer dediščino tradicije, znanjem sodobnosti ter našim skupnim pogledom, usmerjenim v prihodnost.

O tradiciji govorim kot o nečem, kar smo kot enota in vsak posameznik ponotranjili in nam opredeljuje okvire našega vsakdanjega delovanja. Tradicijo so ustvarjali pred nami in veliko teh ljudi je zdaj ponosnih članov Združenja vojaških gornikov Slovenije, tradicijo pa razvijamo tudi danes. Vsakdo izmed nas soustvarja prihodnost enote in zasleduje vizijo, ki bo polk popeljala med najboljše enote SV.

V polku pridobivamo znanje in ga na pripadnike prenašamo v nacionalni Gorski šoli, ki je letos prešla pod vodstvo polka. Skozi Gorsko šolo razvijamo, organiziramo in izvajamo usposabljanja iz gorskega ter zimskega bojevanja za pripadnike SV in tujih oboroženih sil ter zagotavljamo tehnično pomoč in svetovanje pri delovanju v gorskem okolju v vseh terenskih ter vremenskih razmerah za potrebe polka in drugih enot SV.

Omenil sem naš pogled, usmerjen v prihodnost. Ob tem govorim o prihodnosti in nadgradnji razvoja slovenskega vojaškega gornika, kar pa lahko dosežemo le z dobro načrtovanimi in kakovostnimi mednarodnimi vajami.

Pomemben del delovanja in razvoja polka tako predstavljajo mednarodno sodelovanje ter skupna usposabljanja v gorah s pripadniki vojsk zavezniških in partnerskih držav. Tako smo letos po dolгих letih spet izvedli skupno usposabljanje z elitno četo angleških kraljevih marincev, prav septembra pa skupna usposabljanja nadaljujemo z vajo Zvezda Triglava, ki jo prav tako organiziramo skupaj

s pripadniki angleških oboroženih sil. Treba je omeniti tudi mednarodno sodelovanje v obliki študijskih obiskov nekdanjih gorskih bojišč, tako imenovani Staff Ride.

Siva baretka je in bo ostala simbol, da posameznik predstavlja nadstandard, ko govorimo o pehotnem vojaku. Ostali bomo predani svojim ciljem in odločitvam, da te cilje dosežemo, vendar bomo ob tem tudi prilagodljivi pri našem pristopu, da jih dosežemo.

Ob koncu bi se rad zahvalil vsem, ki vam tako kot meni vojaško gorništvu pomeni nekaj več. Hvala tudi vsem nekdanjim pripadnikom, ki so pustili sledi v moji enoti.

Pot napredka ni nikdar hitra, še manj lahka. Svoji enoti ne želim lahke poti. Želim ji lahke kotne hoje. Kakšen je naš korak, ne bomo nikdar vedeli, če bo pot prelahka.

Začel sem z gorami in izzivi, pa naj z njimi tudi končam. Z izzivi se spoprijemamo in jih rešujemo. V Slovenski vojski in širše je veliko posameznikov, ki nam jih vsak po svojih zmoglostih včasih pomagajo premagovati. To so naši prijatelji.

In na kaj se lahko zanesemo pri prijateljih?

Ne moremo se zanesti na njihove navade. Te se z leti spreminjajo. Ne moremo se zanesti, da se bodo vedno strinjali z nami. Imamo namreč vsak svoj pogled na svet. Zanesemo se lahko le na eno – da nas ne bodo nikoli zapustili in nam bodo vedno pripravljene pomagati.

In kdo, če ne vi, pripadnice in pripadniki drugih enot SV ter civilnih združenj, ste tisti, ki vam v 132. gorskem polku pravimo prijatelji. ■

GORE SO NAŠA DANOST, GORSKO BOJEVANJE JE NAŠA DOLŽNOST 132. GORSKI POLK

Enota je bila ustanovljena 21. septembra 1992, torej na dan, ko je vojašnica na Bohinjski Beli sprejela prve vojake nabornike. Te dni pripadniki polka praznujemo že 23. obletnico svojega obstoja. 132. gorski polk deluje v sestavi 1. brigade in je del sil za bojevanje Slovenske vojske. Enoti poveljuje podpolkovnik Robert Klinar, polkovni podčastnik pa je višji štabni vodnik Izток Racman.

Besedilo: stotnik Matej Koron

Enota je sestavljena iz poveljstva polka, petih čet, od katerih ima ena sedež v Vojašnici Edvarda Peperka v Mostah, in enote vojašnice 132. gorskega polka, ki s prostorsko logistiko pokriva vojaški objekt Rudolfa Badjure na Pokljuki, vojaški objekt Poljče, strelišče in vadišče Mačkovec ter Vojašnico Boštjana Kekca na Bohinjski Beli. Slovenski vojaški gorniki so prepoznavni po sivi baretki, ki jo krasi kokarda prve brigade SV. V središču znaka je lik gorske živali – gamsa, ki ponazarja spretnost in vzdržljivost pri

gibanju po gorskih terenih. Poleg gamsa je na znaku planika kot značilna roža gorskega sveta, poleg nje pa sta na znaku enote še cepin in puška. Cepin ponazarja nujen pripomoček pri usposabljanju vojaškega gornika in gibanju po goratih predelih, puška pa simbolizira vojaka, moč in pogum ter s tem vsakega pripadnika 132. gorskega polka.

V enoti veliko pozornosti namenjamo sodelovanju z lokalnim okoljem, društvu in združenji. Sodelujemo s kar 15 gorenjskimi domicilnimi občinami, ki smo jim na voljo za

izvedbo predstavitev, vseskozi pa smo aktivni tudi v okviru zaščite, reševanja in pomoči, pri čemer smo s svojim znanjem ter izkušnjami na voljo za pomoč lokalnemu prebivalstvu in drugim prebivalcem Slovenije. Letos so pripadnice in pripadniki polka zaradi zgledega sodelovanja z lokalno skupnostjo dobili najvišje priznanje, in sicer zlato plaketo občine Bled.

Enota aktivno sodeluje tudi v mednarodnih operacijah in na misijah ter pri odpravi posledic poplav in naravnih ujm.

Moto 132. GORP je Z znanjem in izkušnjami za višje cilje! V vsaki besedi je izražena moč pripadnikov polka, v pomenu besed je njihov ponos, ko pa jih povežemo, izražajo njihove težnje. Težnje slovenskih vojaških gornikov. ■

GORSKA ŠOLA

Z letošnjim oblikovanjem Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje (COGB) je 132. GORP prevzel tudi naloge Gorske šole. S svojim poslanstvom nadaljuje razvoj, organizacijo in izvedbo usposabljanj iz gorskega ter zimskega bojevanja za pripadnike SV in tujih oboroženih sil ter zagotavljanje tehnične pomoči in svetovanja pri delovanju v gorskem okolju v vseh terenskih ter vremenskih razmerah.

Namestnik poveljnika 132. GORP je tako prevzel tudi vodenje Gorske šole, prednostne naloge častnika in podčastnikov 4. gorske čete pa so načrtovanje, organizacija in izvedba specialističnih vojaških gornjskih programov z aktivnim sodelovanjem drugih specialistov v 132. gorskem polku. V spremenjeni organizacijski strukturi smo na začetku analizirali trenutno stanje v vojaškem gorništvu. V minulih 23 letih delovanja smo se veliko naučili na usposabljanjih in vajah v domovini ter po svetu, na vojnih območjih v mirovnih operacijah in na misijah ter ob naravnih in drugih nesrečah. To so po našem mnenju neprecenljive izkušnje, ki jih ne smemo pozabiti in predstavljajo trden temelj za bodoči razvoj. Ponosni smo, da imajo naši pripadniki zelo različno znanje in veščine, ki jih posodabljammo ter dopoljujemo.

Po drugi strani smo v analizah ugotovili, da nas čaka še veliko dela, ki zahteva čas in jasne korake do ciljev, zato jih načrtujemo glede na prednostne naloge.

DOKTRINA IN USPOSABLJANJE

Med prednostnimi nalogami našega razvoja v vojaškem gorništvu je ureditev doktrine in usposabljanja.

Doktrina je srce najbolj pomembnega dela bojne moči, in sicer konceptualnega oziroma idejnega dela. V Slovenski vojski potrebujemo jasno in celovito področno doktrino gorskega bojevanja, ki mora upoštevati vse značilnosti in zmogljivosti Slovenske vojske ter naloge, ki nam jih opredeljuje zakonodaja. Področna doktrina bo temeljila na razumevanju gorskega okolja s trenutnimi in pričakovanimi varnostnimi razmerami ter organizacijsko strukturo SV. To zagotavlja pomembnost in uporabnost doktrine, ki bo temelj za izobraževanje in usposabljanje ter vojaške aktivnosti med načrtovanjem in izvedbo. Vojak, ki ne razume doktrine, bo neučinkovit. Tako letos skupaj s posodabljanjem programa usposabljanja razvijamo področno doktrino, ki ima temelje na naučenih lekcijah in pričakovanih nalogah v prihodnjih letih.

Doktrina nam daje temelje za usposabljanje. V zadnjih letih je bilo vojaško gorniško usposabljanje omejeno na osnovne tehnične veščine gibanja v gorah na krajših tečajih, ki so bili bolj ali manj informativni. Predvsem v zimskem delu se je pokazalo, da udeležencev v nekaj dneh ni mogoče izuriti v individualnih veščinah na treh temeljnih področjih, in sicer v gibanju, preživetju ter bojnih veščinah za zahtevno zimsko okolje. V Gorski šoli smo zato izbrali modularno načelo usposabljanja, pri čemer smo tematiko razdelili po posameznih vsebinskih sklopih. To nam omogoča temeljitejšo, učinkovitejšo in organizacijsko lažjo izvedbo.

BOJNO MOČ ENOTE ZAGOTAVLJAJO DOKTRINA, IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Nadaljnji razvoj in nadgradnja vojaškega gorništvaja sta zagotovljena skozi Gorsko šolo, ki deluje v 4. gorski četi 132. gorskega polka. Nacionalna Gorska šola SV.

Besedilo: podpolkovnik Miha Kuhar, načelnik Gorske šole

VKLJUČENOST V MEDNARODNO OKOLJE

Dodana vrednost tako za Gorsko šolo kot tudi 132. GORP je naša vključenost v mednarodne ustanove. Od leta 1999 smo polnopravni člani Mednarodnega združenja vojaških gorskih šol, letos pa je Slovenija pristopila k Evropski pobudi za gorsko usposabljanje (Mountain Training Initiative – MTI), ki jo vodi Avstrija.

Letos smo v obeh združenjih delali tudi na strokovnem področju, ker želimo poenotiti standarde. V okviru rednega letnega srečanja Mednarodnega združenja vojaških gorskih šol na Švedskem smo določili minimalne standarde usposobljenosti v mrzlem okolju. V okviru MTI trenutno poteka poenotenje minimalnih standardov za vojaka gornika na prvi ravni.

Pomemben del mednarodnega sodelovanja so skupna usposabljanja v gorah s pripadniki

vojsk zavezniških in partnerskih držav. Tako smo letos po dolgih letih spet izvedli skupno usposabljanje z elitno četo angleških kraljevih marincev. Podoben dogodek poteka tudi septembra.

Tretji pomemben del mednarodnega sodelovanja poteka s študijskimi obiski nekdanjih gorskih bojišč, tako imenovanim Staff Ride. Še posebno tujci se zelo zanimajo za soško bojišče oziroma XII. soško bitko. Pri tem sodelujemo z Vojaškim muzejem SV, s katerim razvijamo program obiskov gorskih bojišč s študijskim pristopom. Zgodovinski dogodki z neposrednim obiskom bojišča so namreč učinkovito orodje razvoja vojaških voditeljev, pri čemer udeleženci razpravljajo in primerjajo različne vidike uporabe vojaških sil ter terena. To spodbuja častnike in podčastnike h kreativnemu razmišljanju ter razvijanju taktičnih in voditeljskih sposobnosti. ■

V GORAH STA LE DVE OCENI – ZMOREŠ ALI NE

Usposabljanje 132. gorskega polka

Pripadnice in pripadniki 132. gorskega polka se zavedajo, da je človek najpomembnejši dejavnik uspeha vsake vojaške organizacije, s kakovostnim usposabljanjem pa vseskozi skrbijo za izurjenost vsakega pripadnika ter krepijo njegov korak, da bo ostal pogumen in odločen korak vojaškega gornika, ki bo še naprej pisal uspešno slovensko vojaško gorniško tradicijo.

Besedilo: podpolkovnik Miha Kuhar

Bodoči program specialističnega usposabljanja vojaškega gorništvaja bo tako sestavljen iz naslednjih modulov:

- vojaško gorništvaja I. in II.;
- spust po vrvi I. in II.;
- vojaško turno smučanje I. in II.;
- zaščita pred snežnimi plazovi;
- preživetje v mrazu;
- proces bojnega odločanja v gorah;
- delo s helikopterjem v gorah;
- varovalne naprave – vrвна tehnika;
- vojaško reševanje v gorah.

Program bo namenjen tako pripadnikom SV kot tudi zavezniskim in partnerskim državam.

Prednost modularnega programa je v tem, da bo lahko uporabnik izbral vsebine, ki jih potrebuje za doseganje končnih operativnih zmogljivosti. V programu je tudi nekaj novosti. Jeseni bomo prvič izvedli modul procesa bojnega odločanja, pri katerem se bodo poveljniki in enotovni podčastniki do ravni čete učili razumevanja gorskega okolja ter načrtovanja in sprejemanja odločitev.

Poleg tega bosta sledila nadaljevalna programa za specialiste na višji ravni, in sicer vojaški alpinist ter vojaški gorski vodnik.

Pri kolektivnem usposabljanju bomo jeseni začeli izvajati program taktike manjših enot v

gorah, pri čemer bo poudarek na usposabljanju pehotnih oziroma gorskih oddelkov v gorskem okolju.

Letos in prihodnje leto bo poudarek na usposabljanju pripadnikov gorskega polka s sistematičnim in celovitim pristopom. Tako je letos težišče na usposabljanju iz individualnih vojaških gorniških veščin na vseh treh temeljnih področjih, in sicer gibanju, preživetju ter bojnih veščinah. Naša vizija je, da bo vsak pripadnik polka, še posebno v gorskih četah, izurjen v veščinah streljanja, gibanja in komuniciranja v gorskem ter zimskem okolju. Posebno pozornost namenimo razvoju voditeljskih veščin na vseh ravneh. Izkušnje kažejo, da vojaške enote v gorah delujejo samostojno že na ravni voda in oddelka. To pomeni, da morajo biti poveljniki na vseh ravneh sposobni samostojnega odločanja v duhu doktrinarnih načel poveljevanja s poslanstvom oziroma namero.

Modularno usposabljanje smo začeli jeseni 2014 in do danes izvedli pet različnih modulov, do konca leta pa načrtujemo izvedbo še štirih. Kljub drugim nalogam smo bistveno povečali tempo usposabljanja, kar si ob vseh drugih nalogah štejemo za velik uspeh. Visok tempo aktivnosti zahteva boljšo organizacijo in aktivno podporo štaba ter enot gorskega polka.

Letos smo nadaljevali z našo pobudo rednih strokovnih srečanj, na katerih obravnavamo aktualne teme iz vojaškega gorništvaja. To bomo nadaljevali tudi v prihodnje. Želimo si, da bi v strokovne razprave pritegnili čim širši krog pristojnih strokovnjakov, in to ne le iz gorništvaja. ■

CILJE NOSIMO V SEBI

Poveljniško-logistična četa

S transformacijo SV leta 2013 se je 132. gorski bataljon preoblikoval v 132. gorski polk, med procesom pa je bila na ravni polka preoblikovana tudi poveljniško-logistična četa, ki je sestavljena iz alpskega izvidniškega voda in poveljniško-logističnega voda. Alpškemu izvidniškemu vodu je bil dodan oddelek ostrostrelcev, v logistični četi pa je prišlo do sprememb na ravni oddelkov.

Besedilo: stotnik Dejan Trifkovič, poveljnik čete

Letos smo najprej racionalizirali skladiščno poslovanje, tako da smo v ustreznije prostore preselili poletno in zimsko gorniško opremo. Od enote vojašnice smo prevzeli skladišče vojnega bataljona, ki je po obsegu in številu sredstev največje skladišče, od mednarodnega centra za gorsko bojevanje, torej nekdanje Gorske šole, pa del gorniške opreme, ki je center ne potrebuje več. Vzpostavili smo sistem vzdrževanja na drugi stopnji za oborožitev in oborožitvene sisteme, kar so prepoznale tudi druge enote v 1. brigadi, zato od njih redno dobivamo prošnjne za pomoč. Alpski izvidniški vod je v prvi polovici leta izvajal usposabljanje za pridobitev VED izvidnik. Usposabljanje je bilo kakovostno in je potekalo v realnih razmerah, rezultat tega pa je bil, da je tečaj uspešno končala le tretjina

pripadnikov. Tik pred letnimi dopusti je alpski izvidniški vod sodeloval na vaji Kraljevi gams, na njej pa je bil po oddelkih dodan pripadnikom obrambnih sil Velike Britanije. Za alpski izvidniški vod je bila to zelo dobra izkušnja za izmenjavo znanja in spoznavanje, kje trenutno je alpski izvidniški vod glede na eno izmed elitnih enot Velike Britanije.

Pri poveljniško-logistični četi besedna zveza učenje iz izkušenj ne bo ostala le misel, temveč vodilo in smer za naslednje obdobje. Do konca leta je pred nami še nekaj nalog. Tako začnemo opremljati prostor, kjer bomo sami vzdrževali gorniško opremo, pri čemer mislimo predvsem na popravilo turne smučarske opreme. Alpski izvidniški vod bo tudi začel vključevati nove pripadnike v svojo enoto in izboljševati usposobljenost. Prav

avgusta so posamezniki iz alpskega izvidniškega voda z ustreznim znanjem in vojaško evidenčno dolžnostjo začeli delati v role-2, v kateri v sodelovanju s civilnim osebjem Splošne bolnišnice Jesenice zagotavljajo ustrezno zdravstveno oskrbo, kar je še ena neprecenljiva izkušnja.

Ob koncu bi pohvalil vse pripadnike poveljniško-logistične čete za to, kar so v zadnjih dveh letih dosegli, in pozval nadrejene, da del prizadevanj usmerijo v pridobivanje novega kadra ter tako zapolnijo prazna delovna mesta.

Vojaška organizacija ima cilje, oblikovane kot poslanstvo enote. Kot gorniku mi je glede doseganja tega najbližje misel alpinista Nejca Zaplotnika, ki je v svoji knjigi Pot zapisal: »Kdor išče cilj, bo ostal prazen, ko ga bo dosegel, kdor pa išče pot, bo cilj vedno nosil v sebi.« ■

Življenje vsak dan prinaša nove izzive in tako smo septembra 2014 začeli ponovno sestavljati 1. gorsko četo in skrbeti za njen razvoj. Del enote je bil v Sloveniji, drugi del pa je opravljal naloge v okviru SVNKON 29 Kfor, tako da smo kot celotna 1. GORČ zaživel, začeli delovati in se usposabljal letos. Odločitve so v življenju nekaj povsem običajnega, sprejemati jih je treba vedno in povsod, predvsem pa jih je treba sprejemati odgovorno in premišljeno. Pripadniki 1. gorske čete smo preživeli zanimivo prvo polovico leta. Takoj smo se začeli ukvarjati z individualnimi veščinami. V okviru tega smo se usposabljali iz orientacije, bojnih postopkov, uporabe helikopterja, odziva na stik in iz gorniških veščin.

V gorskem svetu zima traja dlje, zato imamo gorniki priložnost in s tem tudi dolžnost uriti se v težkih zimskih razmerah. V tem ciklu smo opravili več gorniških modulov, in sicer turno smučanje (M4), zaščito pred snežnimi plazovi in lavinski trojček (M6) ter zimski tečaj vojaškega gornišтва (M2), ki je potekal v zelo zahtevnih vremenskih razmerah. Spomladi smo pripadniki 1. gorske čete začeli spust ob vrvi (M3) in nato odšli s helikopterjem na Soriško planino, kjer smo se terensko usposabljali iz obrambe v gorskem svetu. Opravili smo že veliko streljanj, zato smo se odpravili na strelišče Mlake in Bač, kjer smo opravili taktično vajo z bojnim streljanjem oddelka. Sredi vseh terenov in modulov so naši pripadniki opravili tudi veliko tečajev, in sicer tečaj za desetnika, BBNO, VED izvidnik, BMATT, CIED,

1. GORSKA ČETA

Slovenija je dežela, ki leži na stičišču alpskega, sredozemskega, panonskega in dinarskega sveta. Največji del Slovenije obsegata predalpsko hribovje z dolinami in visokogorski alpski svet. Poznati, delovati, preživeti in se bojevati v tem okolju so ene najtežjih nalog ter vrlin vseh vojsk. Imam ta privilegij, odgovornost in predvsem veliko čast, da od junija 2014 poveljujem 1. gorski četi v 132. gorskem polku v 1. brigadi. Ponosen sem, da imam priložnost delovati v tej enoti in sodelovati z ljudmi, ki so pripravljeni v vsakem trenutku prenašati svoje znanje na moje vojske in name.

Besedilo: stotnik Dragan Marić, poveljnik 1. GORČ

padalski tečaj, JCATS, pomoč pri vojaškem taboru in VED obveščevalc. Udeležili smo se tudi vaje Potres Bled.

Gorniki smo tudi zelo dobri športniki, zato sodelujemo na različnih tekmovanjih. Tako so nas pripadnice in pripadniki 132. gorskega polka zastopali na Ca.S.T.A, šahovskem in košarkarskem turnirju ter Brajnikovem memorialu, pri čemer smo na zadnjih dveh tekmovanjih osvojili prvo mesto.

Gore so naš ponos in delo naša vrlina, zato komaj čakamo, da si na glavo nadenemo sivo baretko. Pogoj, da jo dobiš in tako postaneš pravi pripadnik 132. gorskega polka, je, da opraviš pohod v visokogorje in letni oziroma zimski gorniški tečaj. Kot vrhunec usposabljanja v gorskem svetu je pridobitev naziva vojaški gornik, za katerega moraš opraviti najmanj šest modulov in se redno udeleževati

terenov ter usposabljanj. Tako ima siva baretka poseben pomen za 132. gorski polk, dodano vrednost in ponos pa naziv vojaški gornik. Obdobje, ki smo ga do zdaj skupaj preživeli v 1. gorski četi, so sestavljali vzponi in padci, ponosno pa lahko ugotovim, da korakamo k ciljem močnejši, da smo napredovali tako po strokovnosti kot človeškosti in da smo vedno bolj pripravljeni. V naslednjem obdobju nas čakajo novi izzivi, kot so vaje Immediate Response 2015, Triglav Star 2015 in Brave Warrior 2015, usposabljanje iz gorniških modulov za pridobitev naziva vojaški gornik in oblikovanje čete do končnih operativnih zmogljivosti.

Najbolj sem ponosen, da s kolektivom 1. gorske čete in 132. gorskega polka oblikujemo enoto, ki bo prepoznavna ter v ponos Slovenski vojski in Sloveniji. ■

Poslanstvo čete so ofenzivno in defenzivno delovanje v gorskem okolju v vseh vremenskih in terenskih razmerah, nacionalna obramba, naloge zaščite in reševanja ter pomoč ob naravnih in drugih nesrečah. Poudarek je predvsem na bojevanju v gorah oziroma na teže prehodnem in zelo zahtevnem zemljišču.

Usposabljanje čete za izpolnjevanje poslanstva je zelo kompleksno in s tem tudi zahtevno. Temelj usposabljanja je prva raven usposabljanja, torej usposabljanje posameznika v individualnih veščinah. Druga raven usposabljanja, ki predstavlja prvo stopnjo skupinskega usposabljanja, je usposabljanje skupin, posadk na oborožitvenih sistemih in oddelkov. Na tej ravni je bistveno, da dobro uskladimo usposabljanje v individualnih veščinah in usposabljanje v osnovnih bojnih postopkih. Na tretji ravni, torej na ravni voda, se vzpostavi povezava med skupinskim usposabljanjem in usposabljanjem posameznikov, povezava med individualnimi veščinami in bojnimi postopki pa postane najkompleksnejša.

Usposabljanje v četi organiziramo in izvajamo tako, da je usmerjeno v razvijanje taktičnih ter tehničnih sposobnosti, vzbujati mora zaupanje v poveljnike, svoje znanje in veščine ter razvijati iniciativo pri vojaki. Med usposabljanjem izpolnjujemo te zahteve in se ravnamo po načelih, ki zagotavljajo uspešnost procesa ter doseganje ciljev.

Usposabljanje poteka v treh fazah, in sicer usposabljanje posameznika iz splošnih vojaških individualnih veščin, ki podpirajo kolektivne naloge delovanja oddelka in voda. Prav

2. GORSKA ČETA

V sedanjosti sestavi je bila 2. gorska četa oblikovana s transformacijo leta 2013 kot dislocirana četa 132. gorskega polka. Tako je bila 2. gorska četa najprej v Celju v Vojašnici Franca Rozmana Staneta, še istega leta pa se je preselila v Vojašnico Edvarda Peperka v Ljubljano. Demografsko je sestava čete zelo različna, saj vključuje pripadnike štajerske, ljubljanske, primorske in dolenske regije, nekaj pa je tudi Gorenjcev. Formacijsko se četa ne razlikuje od 1. gorske čete in ima v svoji sestavi tri gorske vode ter vod za podporo, skupaj pa naj bi bilo v enoti 151 pripadnikov.

Besedilo: nadporočnik Leon Perčič, poveljnik 2. GORČ

tako se v prvi fazi posamezniki usposabljaajo iz specialističnih individualnih vojaških gorniških veščin, ki so nujne za učinkovitejše delovanje in preživetje posameznika v gorah.

V drugi fazi se enota usposablja na ravni delovanja posadke, skupine in oddelka. Pri tem je poudarek predvsem na izvajanju bojnih postopkov, taktik in tehnik, ki pripomorejo k učinkovitejšemu opravljanju bojnih nalog skupine ter oddelka.

V tretji fazi se enota usposablja na ravni voda, ki v tej fazi deluje kot celota in izvaja vse predpisane bojne (kolektivne) naloge iz ofenzivnega, defenzivnega in prehodnega delovanja. Enota lahko v tej fazi sodeluje tudi na vajah in pri skupnem opravljanju nalog s tujimi oboroženimi silami.

Enota ima v svoji sestavi enako oborožitev kot druge čete iz drugih pehotnih polkov SV.

Razlike se kažejo v specialistični opreми, ki pripadnikom precej poveča težo tovora, vendar zelo olajša premagovanje naravnih ovir v gorah. Tako imamo na voljo plezalne vrvi in pasove, vponke, zavore za spust ob vrvi, kladi, diva in skalne kline, krplje, smuči, dereze, plazne lopate, sonde in žolne ter posebna nosila UT 2000. Zaradi povečane teže tovora morajo biti vojaki v zelo dobri psihofizični kondiciji, kar jim omogoča premagovanje zemljišča v vseh vremenskih razmerah.

Četa trenutno skladno z zahtevami popolnoma je motorizirana bojno skupino s posameznimi pripadniki, z enim gorskim vodom zagotavlja končne operativne zmogljivosti 1. gorske čete na Bohinjski Beli in opravlja naloge varnostno-nadzorne službe, s preostalimi pripadniki pa poskuša izvajati usposabljanje na ravni skupin in oddelkov iz bojevanja v gorah. ■

Z ZNANJEM IN VOLJO V PODPORO POLKU

Enota vojašnice 132. GORP

Konec leta je v organizacijski strukturi takratnega 132. gorskega polka prišlo do pomembne spremembe. V njegovo kadrovsko strukturo se je zapisala nova enota pod imenom enota vojašnice 132. GORP. V okviru enote vojašnice 132. GORP so se tako združili enota Vojašnice Boštjana Kekca, vojaški objekt Rudolfa Badjure na Pokljuki in vojaški objekt Centra za usposabljanje v Poljčah.

Besedilo: stotnik Stojan Marn, poveljnik EVOJ

Organizacijsko je danes enota vojašnice 132. GORP sestavljena iz operativne skupine EVOJ 132. GORP, ki domuje v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli in kjer so prav tako skupina za splošno oskrbo in transport, skupina za upravljanje in vzdrževanje infrastrukture ter skupina za pripravo hrane.

V vojaškem objektu Rudolfa Badjure v okviru enote vojašnice 132. GORP opravljajo dela in naloge v okviru skupine za receptorsko službo in varovanje objektov, skupine za splošno oskrbo in transport ter skupine za pripravo hrane. Za organizacijo dela v vojaškem objektu Rudolfa Badjure je odgovoren namestnik poveljnika EVOJ 132. GORP.

Ob spremembi formacije sta bila pod enoto vojašnice 132. GORP prerazporejena vojaški objekt v Poljčah in del pripadnikov, ki so pred spremembo opravljali dela in naloge v takratnem Centru za usposabljanje v Poljčah. Za organizacijo dela v vojaškem objektu v Poljčah je odgovoren častnik za operativne zadeve, ki organizira delo skupine za receptorsko službo in varovanje objektov ter skupine za pripravo hrane.

Najbolj je k reorganizaciji enote vojašnice pripomoglo dejstvo, da bo v vojaškem objektu v Poljčah Natov center odličnosti za gorsko bojevanje, katerega delovanje bo podpirala enota vojašnice 132. GORP.

V ta namen smo se v enoti vojašnice 132. GORP odgovorno lotili uresničevanja pripravljenih normativnih dokumentov, ki so opredeljevali prevzeme vojaškega objekta v Poljčah. Pred prevzemom objekta je enota vojašnice 132. GORP aktivno sodelovala pri rednem popisu sredstev in uspešno uredila ter uskladila vse dejavnosti za prevzem objekta od prejšnjega skrbnika objekta.

Takoj po prevzemu objekta so se začeli dejavnosti in postopki, da se iz Vojašnice Boštjana Kekca v vojaški objekt v Poljčah preseli takratni Center za gorsko bojevanje (CGB). Pred selitvijo smo ponovno pregledali prostore in opremo ter določili opremo, ki jo je CGB potreboval za začetek delovanja na novi lokaciji. Pri tem smo se srečevali z izzivi, saj smo morali takratne prostore preurediti za funkcionalno uporabo za nov namen, posledica tega pa je bila, da smo morali zagotoviti manjkajočo opremo. Vse dejavnosti na tem področju je vodila enota vojašnice 132. GORP v sodelovanju pripadnikov CGB.

Velik izziv pomeni ureditev materialno-skladišnega poslovanja, za katerega se v enoti vojašnice 132. GORP brezpogojno zavzemamo. Na tem področju nas do konca leta čaka še nekaj izzivov, vendar pa z znanjem in voljo, ki ju imamo, izziv ne bi smel predstavljati večje težave ob domnevi, da bodo pripravljene vsi najpomembnejši dokumenti, ki bodo

natančno razdelili odgovornost med enoto vojašnice 132. GORP in Natovim centrom odličnosti za gorsko bojevanje.

V preteklosti se v infrastrukturo vojaškega objekta v Poljčah ni dovolj vlagalo, zato smo ob prevzemu naleteli na težavo pri investicijskem vzdrževanju, pri katerem ni jasna višina sredstev, namenjenih za nemoteno delovanje vojaškega objekta v Poljčah. Dejavnost trenutno uspešno rešujemo prek nadrejenega poveljstva, ki ima velik posluš pri tej problematiki, bo pa v nadaljevanju treba najti ustrezne rešitve na tem področju.

LASTNA DEJAVNOST V ENOTI VOJAŠNICE 132. GORP

Po prevzemu vojaškega objekta v Poljčah so se odprle nove možnosti za izvajanje lastne dejavnosti v objektih, katerih skrbnik je enota vojašnice 132. GORP, zato smo se v EVOJ temeljito pripravili. V ta namen smo v okviru operativne skupine enote vojašnice 132. GORP združili finančne delavce 132. GORP in tako dosegli transparentnost dela ter zagotavljanje zamenljivosti na delovnem mestu v vsakem trenutku.

Uvedba hotelsko-informacijskega sistema (HIS) je bil prav tako izziv za pripadnike v vojaškem objektu v Poljčah, saj so se s to problematiko srečali prvič. V enoti vojašnice 132. GORP smo uspešno vodili vse postopke, ki so pripeljali do tega, da je ustrezna informacijska oprema za delovanje HIS zagotovljena tako v vojaškem objektu v Poljčah kot vojaškem objektu na Pokljuki. Z notranjo prerazporeditvijo kadra smo zagotovili, da je HIS na obeh lokacijah operativen. Nekaj težav predstavlja delovanje HIS, kar večinoma rešujemo prek pogodbenega izvajalca, pri čemer bi bilo treba razmisliti, kako bo naprej.

Na koncu je treba poudariti, da trenutna kadrovska struktura organizacijsko ni primerna, saj je zaradi varnostnih zahtev Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje treba ločiti varnostno in receptorsko službo. Pri tem ne gre za spremembo števila pripadnikov, temveč le za preoblikovanje zdajšnjih skupin.

V enoti si želimo napredka in razvoja delovnih procesov v smeri večje učinkovitosti, vseskozi pa si prizadevamo in si še bomo prizadevali, da s svojimi sodelavci najdemo pot za njihovo uresničitev. ■

NE MOREŠ RAZUMETI SVOJE TRADICIJE, ČE JE NE POVEŽEŠ Z DRUGIMI

Besedilo: Slavko Delalut

ZDRUŽENJE VOJAŠKIH GORNIKOV SLOVENIJE

Združenje vojaških gornikov je prostovoljno, samostojno in nepridobitno združenje, ki združuje nekdanje ter sedanje pripadnike

Slovenske vojske, katerih interes so prizadevanje za mir in spoštovanje človekovih pravic, negovanje in razvijanje tradicij vojaškega gorništv, proučevanje gorskega sveta in ohranjanje vrednot gorske narave, razvijanje zavesti o

vsebini in zaščiti naravovarstvenih in človekovih pravic na tem področju, spodbujanje prijateljstva med vojaki gorniki in negovanje spomina na vojake, ki so umrli v gorah.

Združenje je bilo ustanovljeno 23. novembra 2007, ko se je na ustanovnem zboru v Centru za obrambno usposabljanje v Poljčah zbralo osemdeset ustanovnih članov, danes pa deluje kot interesna skupina v okviru Zveze slovenskih častnikov.

Člani združenja so lahko:

- pripadniki stalne in pogodbene rezervne sestave Slovenske vojske ter njeni upokojenci, katerih delovne naloge so bile oziroma so še povezane z delovanjem v gorskem svetu;
- pripadniki nekdanjih planinskih oziroma gorskih enot, predvsem pripadniki alpskih izvidniških vodov Teritorialne obrambe;
- člani ZSC in drugi, ki želijo kot simpatizerji sodelovati pri delovanju združenja.

Člani združenja uresničujejo svoje skupne interese, tako da:

- organizirajo strokovne in interesne dejavnosti iz vojaškega gornništva;
- s svojim delovanjem prispevajo k skupnim prizadevanjem za mir, svobodo, varovanje človekovih pravic in varovanje gorskega sveta;
- negujejo slovenski zgodovinski

spomin na vojaško gornništvo;

- negujejo spoštljiv odnos do gornikov, ki so umrli v gorah;
- spodbujajo prijateljstvo med vojaki gorniki;
- sodelujejo s Slovensko vojsko;
- sodelujejo s strokovnimi združenji in organizacijami s področja gornništva;
- aktivno delujejo v podobnih mednarodnih organizacijah;
- sodelujejo v aktivnostih, ki jih organizira Zveza slovenskih častnikov;
- s svojim pevskim zborom Gorščaki sodelujejo na kulturnih prireditvah v domovini in tujini.

Združenje je član Mednarodne federacije vojaških gornikov (International Federation of Mountain Soldiers – IFMS), v katero so vključene še Avstrija, Francija, Italija, Nemčija, Poljska, Španija, Švica, Združene države Amerike in Črna gora.

Slovenija je kongres IFMS prvič

organizirala leta 2002 na Bledu. Leta 2010 je Slovenija gostila XXV. jubilejni kongres IFMS, ki je prvič v zgodovini obeh združenj potekal hkrati z letnim srečanjem Mednarodnega združenja vojaških gorskih šol (IAMMS).

Negovanje zgodovinskega spomina in obujanje na prevečkrat zamolčan neprecenljiv prispevek, ki so ga v bojevanju v gorah prispevali slovenski vojaki gorniki, ki so se bojevali v številnih tujih vojskah, ostaja moto in vodilo delovanja združenja tudi v prihodnje.

Spominjamo se dogodkov iz obeh svetovnih vojn in tudi pozneje pri nastajanju naše Slovenske vojske in nove države Republike Slovenije. Z veliko spoštljivostjo se prav tako spominjamo premnogih vojakov, padlih v gorah, hkrati pa vedno mislimo na sporočilo enega izmed naših članov: »Mnogo je vojakov, toda vojak v gorah je lahko le vojak s srcem, s pravo ljubeznijo do gora!« ■

Vizija Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje je postati osrednja strokovna ustanova za pridobivanje znanja o gorskem bojevanju v Natu, cilji pa so zagotavljanje odličnosti in strokovnosti pri izobraževanju, usposabljanju in urjenju posameznikov ter enot, tehnično-taktičnih postopkih, podpora razvoju doktrine, definiranju standardov, konceptih, procesu učenja iz izkušenj in pri raziskavah. Namenjen je podpori in sodelovanju držav članic zavezništva, držav partneric ter drugih držav in mednarodnih organizacij, da bi izboljšali zmogljivosti gorskega bojevanja. Po ustanovitvi in podpisu Memoranduma o sodelovanju 25. marca v Washingtonu je Natov center odličnosti za gorsko bojevanje preстал še zahteven postopek akreditacije zavezniškega Poveljstva za transformacijo, kar pomeni, da je center pridobil dovoljenje za formalno aktivacijo od Severnoatlantskega sveta. K delovanju Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje so pristopile nekatere države članice Nata, in sicer Hrvaška, Italija, Nemčija ter Slovenija, in Avstrija kot država partnerica. Prvih tujih sodelavcev se lahko v centru veselimo že septembra. Slovesnost ob aktivaciji bo 10. novembra potekala v Poljčah.

NATOV CENTER ODLIČNOSTI ZA GORSKO BOJEVANJE BO POMEMBNO VPLIVAL NA RAZVOJ ENOT SLOVENSKE VOJSKE

Interesi sponzorskih držav bodo v centru zastopani enakovredno na podlagi usklajevanja in doseženega soglasja o programu dela. Republika Slovenija je poskrbela za ustrezno kadrovsko in logistično infrastrukturo za delovanje centra. Dejstvo, da smo si v centru zagotovili stalno mesto direktorja in predsedujočega izvršilnemu odboru, bo Sloveniji olajšalo usklajevanje načrtov dela med državami članicami. Poleg priprave ustreznih produktov za enote Slovenske vojske je treba delovanje Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje razumeti širše, saj omogoča slovensko zastopnost tudi na operativni in strateški ravni delovanja zavezništva.

Prednosti vključenosti v delovanje Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje za Slovenijo in Slovensko vojsko so:

- Nato priznava Republiki Sloveniji vodilno

NATOV CENTER ODLIČNOSTI ZA GORSKO BOJEVANJE

Uspešen postopek ustanavljanja in akreditacije

Natov center odličnosti za gorsko bojevanje (Nato COGB) je po ustanovitvi trenutno najmlajši center v okviru Nata. Republiki Sloveniji je bila ponujena priložnost za vodilno vlogo v centru zaradi naše zgodovine, tradicije, znanja in usposobljenosti iz večšin gornništva ter gorskega bojevanja.

Zbrala in uredila: stotnica Karmen Poklukar

vlogo v gorskem bojevanju;

- ustanovljena je prva mednarodna vojaška organizacija v Sloveniji;
- usposabljanje in delovanje v gorskem svetu sta hkrati tudi eno izmed področij, v katerem Slovenija glede na svojo geostrateško lego vidi nacionalni interes;
- pripadniki SV imajo možnost dela v mednarodni organizaciji v Sloveniji, kar pomeni pridobivanje izkušenj v delovanju mednarodne vojaške organizacije, nenehno uporabo angleškega jezika pri delu, neposreden stik z Natovimi poveljstvi ter osebni strokovni razvoj prek izobraževanja in usposabljanja;
- povezovanje, sodelovanje in združevanje zmogljivosti med državami zavezništva v gorskem bojevanju racionalizira tudi delovanje Slovenske vojske;
- pripadniki Slovenske vojske prek Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje aktivno ostajajo v stiku s široko mednarodno skupnostjo iz gorskega bojevanja, kot sta na primer Mednarodno združenje vojaških gorskih šol in EU MTI za vojaško gorsko usposabljanje v EU. Zadnje se bo osredotočalo le na usposabljanje, saj smo že v

postopkih priprave s pripadniki oboroženih sil Avstrije za ta projekt želeli izključiti podvajanje med projektoma, zato se je Avstrija kot opazovalka pridružila Natovemu centru odličnosti za gorsko bojevanje, Slovenija pa je imela zelo aktivno vlogo pri ustanavljanju EU MTI;

- omogočeni bodo večja stopnja doseganja povezanosti (Interoperability), celostni pristop (Comprehensive Approach) in uresničevanje lastnih ciljev SV v gorskem bojevanju;
- omogočen bo učinkovitejši in stroškovno ugodnejši dostop do produktov drugih Natovih centrov odličnosti, saj ti delujejo povezano in ciljno usmerjeno. Zavezniško Poveljstvo za transformacijo učinkovito povezuje centre in usmerja ter vzpostavlja njihovo sinergijo;
- zagotovljena je vodilna vloga Slovenije v upravnem odboru (Steering Committee);
- delovanje centra bo imelo neposreden pozitivni finančni učinek, saj bo večinski del denarja centra porabljen v Sloveniji. Velik del denarja, namenjenega za izvedbo programa dela, se bo tako vrnil na Ministrstvo za obrambo, hkrati pa bo delovanje centra,

in sicer organizacija seminarjev, konferenc, tečajev in drugo, pripomoglo k pridobivanju denarja v lastni dejavnosti SV, ki bo tržila logistično podporo.

VSEBINSKI IZZIVI DELOVANJA NATOVEGA CENTRA ODLIČNOSTI ZA GORSKO BOJEVANJE

Gorsko bojevanje ni nov termin v vojaških operacijah, kljub temu pa v okviru Nata ni formalno opredeljeno. Zveza Nato do zdaj ni vzpostavila institucije, ki bi na enem kraju združevala specialistične vsebine gorskega bojevanja, s čimer bi lahko dosegli preglednost sedanjih vsebin in potrebe po razvoju posameznih področij. Veliko vsebin je namreč že ustrezno opredeljeno v okviru posameznih držav in jih je treba le uskladiti ter formalizirati za vse zavezništvo, druge pa bo treba skladno z opaženimi potrebami razviti na novo.

Področja, ki jih opažamo kot potencialna za nadaljnji razvoj, lahko združimo v kategorije:

- terminologija gorskega bojevanja,
- poveljevanje in kontrola,
- specialistična oprema,
- programi izobraževanja in usposabljanja,
- taktični in tehnični postopki.

V začetnem obdobju po aktivaciji Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje bo treba natančneje predeliti vsaj osnovne pojme, ki so povezani z obrambnimi aktivnostmi v gorah. Tako bomo vzpostavili formalen okvir, ki bo določal meje interesa Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje. Zbiramo zdajšnje nacionalno vzpostavljene opredelitve gorskega bojevanja, gorskih operacij, terena in druge izrazito specialistične termine, v nadaljevanju pa bomo predlagali dopolnitve v publikacije, ki opredeljujejo Natovo terminologijo. Primanjkljaj standardiziranih vsebin pri poveljevanju in kontroli je v zavezništvu opazen kot splošen, izkušnje iz preteklih operacij ter z vaj pa izražajo potrebe po dopolnitvah in izboljšavah tudi na ožjem področju gorskega bojevanja. V gorskem svetu se skladno s potrebami nalog lahko uporabljajo vse zvrsti, rodovi in službe, za kar pa je treba izvajati zahtevne priprave in usklajevanja. To sicer velja za vsako operacijo, gorski svet pa je poseben po tem, da vse sodelujoče enote ne morejo učinkovito opravljati nalog brez ustrezne podpore specialističnih gorskih

enot. Te lahko nekatere naloge opravljajo popolnoma samostojno, pri drugih pripravljajo pogoje za prehode večjih sil oziroma transport sredstev, majhne skupine specialistov pa lahko učinkovito delujejo kot povezovalni elementi med izvidniškimi in artilerijskimi enotami, letalstvom ter drugimi enotami. Pripadniki takih enot so lahko vključeni tudi v svetovanje poveljnikom na operativni ali strateški ravni odločanja, predvsem med pripravi operacije.

Specialistična oprema, ki se uporablja za obrambne aktivnosti v gorah, pomeni pomemben element zagotavljanja učinkovitosti in poveljivosti posameznikov ter enot. Precej držav se je za svoje potrebe odločilo uporabljati standarde, ki izhajajo iz civilnega okolja. V večini primerov so popolnoma ustrezni in zagotavljajo zelo visoko stopnjo varnosti. Za vojaške potrebe jih je treba poenotiti na ravni zavezništva in jih dopolniti, če je treba. V civilnem okolju ter pri zaščiti in reševanju so na primer živahne barve zaželeni ter nujne, v vojaškem okolju pa pomenijo tveganje. Za zvoke, ki jih povzročata trenje in dotikanje posameznih kosov opreme, velja enako. Pojavlja se potreba po poenotenju specialističnih kompletov za različne namene, in sicer za poletje, zimo, strukturo terena, dodatne naloge in drugo, poleg tega se odpirajo možnosti za pripravo izboljšav. Zložljiva turna smuča, ki jo razvijajo podjetje Elan v sodelovanju z Natovim centrom odličnosti za gorsko bojevanje, je primer razvoja izdelka, ki nakazuje povečevanje učinkovitosti v zimskih razmerah pri obrambnih aktivnostih.

Izobraževanje in usposabljanje ostajata med področji, ki jih bo Natov center odličnosti za gorsko bojevanje spremljal, razvijal ter izvajal. Center začneja analizo sedanjih nacionalnih programov, saj se mora izogniti podvajanju aktivnosti. Ob soglasju članic se lahko center loti standardiziranja sedanjih programov, ob tem pa razvije tudi svoje nišne programske vsebine, ki jih lahko izvede kot posamezni modul ali združene v samostojen program. Vključitev v načrtovalni cikel zavezništva iz načrtovanja usposabljanja bo ustanovi omogočila aktivno sodelovanje pri oblikovanju novih programov iz gorskega bojevanja na podlagi potreb. Center bo lahko imel vodilno vlogo pri analizi potreb usposabljanja (Training Need Analysis) iz gorskega bojevanja skladno z zahtevami (Training Requirements Analysis) in strateškim načrtom usposabljanja (Strategic Training Plan).

Taktični in tehnični postopki predstavljajo vsebinsko jedro, okrog katerega se oblikuje doktrinarna osnova. Gorsko bojevanje sestavlja več aktivnosti, ki so sicer splošno znane, niso pa poenotene. Nacionalne enote so naloge sposobne učinkovito opravljati, ko pa se pojavi potreba po delovanju nacionalno mešanih enot, imamo veliko težav, povezanih z različnim izvajanjem postopkov, zato se med pripravi porabi veliko časa za minimalno poenotenje, ki ga otežujejo razlike v opremljenosti, usposobljenosti, fizični pripravljenosti posameznikov itn. Center trenutno analizira doktrinarne osnove in išče povezave z delovanjem v gorskem svetu. Samostojne specializirane publikacije ni, Natov center odličnosti za gorsko bojevanje pa se lahko na podlagi izražene potrebe loti njene priprave. Poleg običajnih aktivnosti, povezanih z aktivacijo Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje, s povečanjem prepoznavnosti in

povezovanjem interesne skupnosti, program dela centra za leto 2016 vključuje tudi omenjena vsebinska področja. Zavezniško Poveljstvo za transformacijo je izrazilo svoja pričakovanja po sodelovanju Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje na aktivnostih, povezanih s pregledom in oblikovanjem zmogljivosti, pri čemer bo center lahko sodeloval pri opredeljevanju potreb iz gorskega bojevanja. Od centra se pričakuje tudi spremljanje in sodelovanje na posameznih dogodkih, povezanih s strategijo bodočih zavezniških operacij (Framework for Future Alliance Operations in Strategic Foresight Analysis), kar bo omogočilo širok vpogled v potrebe Nata po razvoju novih konceptov in rešitev. Center v letu, ko ga bo formalno aktiviral Severnoatlantski svet, načrtuje obsežnejši mednarodni posvet o gorskem bojevanju. To bo priložnost za združitev zainteresiranih subjektov, ki lahko prispevajo k preglednosti obstoječih potreb in želja po združevanju opaženih izkušenj, njihovi obdelavi in oblikovanju poenotnih, standardiziranih izdelkov ter sooblikovanju discipline.

Poleg vsebinskih dogodkov lahko Natov center odličnosti za gorsko bojevanje deluje tudi podporno, zato bo leta 2016 gostil letno konferenco finančnih delavcev aktivnih centrov odličnosti.

NA POTI NOVIM IZZIVOM

Natov center odličnosti za gorsko bojevanje je na poti, da lahko dosega svoje cilje tako v nacionalnem kot mednarodnem okolju, saj bo lahko učinkovito povezoval interese zavezništva z interesi Slovenije in državami partnericami centra. Tako se bo utrdil polnopravni status ustanove, saj mu bodo odprte možnosti za neposredno sodelovanje z Natovimi enotami, poveljstvi in organizacijami, industrijo, univerzami ter civilnim okoljem. Hkrati je Slovenija z izpolnitvijo zaveze o ustanovitvi Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje ponovno potrdila status kredibilne in odgovorne članice zavezništva. Skladno z načeli slovenske zunanje politike z ustanovitvijo Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje postaja vloga Slovenije še bolj prepoznavna.

Zavedati se je treba priložnosti med transformacijo zavezništva in temu primerno osredotočiti delo centra na vzpostavitev ter preglednejše povezovanje v zavezništvu ter z državami partnericami.

Center je očitno na pravi poti, vsaj tako kažejo odzivi strokovne in civilne javnosti. V zadnjem obdobju je bilo tudi zelo veliko visokih obiskov, in sicer poveljnika zavezniškega Poveljstva za transformacijo, generala Jeana-Paula Palomerosa, poveljnika ameriških sil za Evropo, generala Bena Hodgesa, načelnika generalštaba oboroženih sil ZRN, generala Volkerja Wiekera, nacionalnega vojaškega predstavnika pri Natu, namestnika predsedujočega vojaškemu odboru Nata, generala Marka O. Schisslerja in generalnega sekretarja Nata Jensa Stoltenberga. Predvsem obisk generalnega sekretarja Nata bo vplival na še večjo prepoznavnost Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje in Slovenske vojske, saj smo znova dokazali, da lahko z ustrezno usposobljenostjo, znanjem in voljo vodimo tako zahteven projekt. Tako visoki obiski pomenijo tudi obvezo in hkrati veliko motivacijo za pripadnike enote za nadaljnje delo. ■

Že četrto stoletje bo minilo, odkar sta bila na jasnih načelih izbranosti moštva, civilni in vojaški gorniški izurjenosti ter opremljenosti alpskih izvidniških vodov slovenske Teritorialne obrambe ustanovljena 32. gorska brigada in 32. gorski bataljon. Strateške okoliščine in odločevalci so nato kot naslednika s prerezoprejanjem osebja, oborožitve in opreme ustanovili 132. gorski polk, ki danes ponosno domuje skupaj z Gorsko šolo, polnopravno članico Mednarodnega združenja vojaških gorskih šol (International Association of Military Mountain Schools – IAMMS) v Vojašnici Boštjana Kekca na Bohinjski Beli. Vojaški enoti si delita skupaj z Natovim centrom odličnosti za gorsko bojevanje v Poljčah še vojaški objekt Rudolfa Badjura na Pokljuki.

Medgeneracijsko povezanost vseh v vojaškem gorniškem smislu in navezanost s slovenskim civilnim okoljem ter vojaki gorniki po svetu od alpskega loka, Črne gore, Poljske, Španije do Združenih držav Amerike zagotavlja Združenje vojaških gornikov Slovenije kot polnopravni član Mednarodne federacije vojaških gornikov (International Federation of Mountain Soldiers – IFMS).

Naša aktivna, sodobna organiziranost, odprtost v svet prek Nata in poudarjeno sodelovanje z našimi sosednjimi državami pri vojaškem gorništvu tako krepijo prispevek in ugled naše domovine v mednarodni skupnosti.

Vojaški gorniki, kot eden izmed vas vam iskreno čestitam ob vašem dnevu 21. septembra za četrto stoletno uspešno in učinkovito branjenje gora. Naj vam bodo tudi v novem obdobju strateški premislek blizu, taktika domača, stop in oprijem v skali čvrsta, smučina v snegu pa hitra. ■

Vojaški gorski vodnik brigadir mag. Bojan Pograjc, predsedujoči usmerjevalnega odbora Natovega centra odličnosti za gorsko bojevanje in generalni sekretar IFMS

ČESTITKA ZA ČETRTO STOLETJE

Stoletje kot časovno mersko enoto navadno uporabljamo, kadar želimo poudariti oddaljenost na zgodovinskih premici. Naj mi bo dovoljeno, da ga tokrat uporabim kot prispodobo za čestitko doseženi žlahtnosti semena za prihodnost po preplezanih smereh nad gorniško stezo in narejeni smučini slovenskega vojaškega gorništvu kot specialnosti rodu pehote Slovenske vojske.

Iz tega ni izvzeta niti Slovenija, kajti gorato in težko prehodno zemljišče pokriva večina naše države. Kaj pomeni slabo vreme v gorah, smo doživeli ne tako dolgo nazaj februarja 2014, ko so bili zaradi žleda in snega posamezni gorati predeli Slovenije več kot teden dni neprehodni in zaradi slabega vremena nedosegljivi tudi za helikopterje.

V temeljih se vojaško delovanje v gorah ne spreminja veliko predvsem zaradi omejene prehodnosti terena in velikega vpliva vremena. Oprema, oborožitev in transportne zmogljivosti vedno bolj povečujejo vojaške zmogljivosti. Tako na primer helikopter v zelo kratkem času omogoča dosegljivost posameznih območij, ki bi jih sicer lahko dosegli le z dolgimi in napornimi pohodi oziroma plezanjem. Vsekakor je uporaba helikopterjev v gorah izjemnega pomena, vendar ob tem ne smemo nikoli pozabiti na izrazite omejitve, ki jih povzroča vreme, ko helikopterski poleti niso mogoči tudi več dni ali celo tednov. Če smo v takih razmerah že v gorah ali če moramo nalogo klub temu opraviti, morajo enote obvladati večšine, ki jim omogočajo gibanje, preživetje in bojevanje tudi s tehnološkimi omejitvami.

Bojno delovanje kopenskih enot v gorah bo v prihodnosti kljub tehnološkemu napredku še vedno zahtevalo izjemno fizično pripravljenost, psihično trdnost, vzdržljivost za dolgotrajno bivanje in bojevanje v neudobnem

GORSKO BOJEVANJE IN POGLED NAPREJ

Dejstvo je, da so gorati predeli na vseh celinah v večini držav in da je skoraj v vsaki vojni vključen tak ali drugačen tip vojaškega delovanja v gorah. To se ne bo spremenilo niti v prihodnosti. Podpolkovnik S. W. Pierce (USMC, 2008) v svoji raziskavi celo ugotavlja, da bosta gorsko in zimsko bojevanje kritični zmogljivosti v 21. stoletju.

Besedilo: podpolkovnik Miha Kuhar in višji štabni vodnik Iztok Racman

okolju ter najvišjo stopnjo taktičnega in tehničnega znanja. Usposabljanje mora zato nujno prerasti iz gorništvu, prek vojaškega gorništvu v gorsko bojevanje. Ob tem je treba posebno pozornost nameniti vodilstvu. Enotnost prizadevanj in sočasno fleksibilnost v delovanju bomo dosegli s centralizirano doktrino ter decentraliziranim delovanjem.

Neustrezne tehnike in postopki z neustreznimi usposobljenimi ter opremljenimi enotami lahko v gorah povzročijo resne poškodbe in

tudi smrt. Tega se moramo zavedati še posebno v obdobju, ko imamo čas za usposabljanje. Takrat je še čas, da enote pripravimo na težje razmere. Pripravljene moramo biti na to, da gremo iz svojega kroga udobja v zunanji krog učenja ter pridobivanja novega znanja in izkušenj. Uspeh v gorah lahko dosežemo s stopnjo izurjenosti, ko se v neudobnih razmerah počutimo udobno. To nam že v osnovi daje prednost, da se na vojaških nalogah ne ukvarjamo sami s seboj, temveč s svojim poslanstvom in nalogami. ■